

PERSBERICHT Raad van Ouderen, 7 juli 2026

Grenzen aan de zorgzame samenleving; waar het helpen ophoudt en het zorgen begint

De Raad van Ouderen adviseert de minister van VWS oog te hebben voor de grenzen aan de zorgzame samenleving. Omzien naar elkaar is geen vervanging van professionele zorg.

De Raad van Ouderen (RvO) heeft vandaag het advies *Grenzen aan de Zorgzame Samenleving; waar het helpen ophoudt en het zorgen begint* aangeboden aan Mirjam Sterk, minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport. Uit dit advies blijkt duidelijk dat mensen bereid zijn om elkaar te helpen, maar geen (fysieke) zorg, of langdurige, intensieve steun kunnen en willen bieden aan buurtgenoten.

Transitie naar een zorgzame samenleving

De RvO stelt vast dat er steeds vaker een beroep wordt gedaan op buurtgenoten om elkaar hulp te bieden. Deze ontwikkeling van de zorgzame samenleving, waarin mensen naar elkaar omzien en elkaar helpen, ondersteunt de RvO van harte. Tegelijkertijd ziet de RvO dat niet iedereen mee kan doen aan deze transitie naar een zorgzame samenleving. Ouderen krijgen soms niet de zorg en ondersteuning die zij nodig hebben, mantelzorgers en buurtgenoten raken overbelast.

Omzien naar elkaar en professionele zorg

In de zorgzame samenleving hebben mensen aandacht voor elkaar. Een boodschap doen, samen een wandeling maken, een luisterend oor bieden of helpen bij praktische zaken, doen mensen graag voor elkaar. Deze onderlinge betrokkenheid draagt bij aan welzijn, sociale verbondenheid en het voorkomen van eenzaamheid.

Maar er is een duidelijk verschil tussen (sociale) ondersteuning en professionele zorg. Lichamelijke verzorging, verpleegkundige handelingen en complexe zorgvragen vragen om deskundigheid, continuïteit en verantwoordelijkheid. Die taken kunnen en mogen niet worden afgewenteld op buurtgenoten. Hier is professionele zorg voor nodig.

Brede raadpleging

De RvO heeft van veel mensen gehoord dat ze zich zorgen maken over de taken en verantwoordelijkheden die in de samenleving worden neergelegd. Voor het advies zijn

meningen opgehaald van zo'n duizend ouderen via de regionale ouderennetwerken verenigd in de Stem van Ouderen. Ook mocht de RvO gebruik maken van de uitkomsten van de gesprekken die gevoerd zijn in het kader van *'krachtig ouder worden, praat vandaag over morgen'* die de Seniorencolitie de afgelopen maanden voerde. Daaraan deden 6500 ouderen mee in 875 gesprekstafels. Uit alle reacties blijkt dat er een grens zit aan wat mensen voor elkaar kunnen doen. Daarnaast willen ouderen ook geen (fysieke) zorg of intensieve ondersteuning vragen aan buurtgenoten. Zeker als men elkaar niet goed kent. Dit beeld werd herkend door de experts die zijn geraadpleegd over dit onderwerp.

Nieuw evenwicht

De zorgzame samenleving is geen alternatief voor professionele zorg, maar een waardevolle aanvulling daarop. De uitdaging voor de komende jaren is het vinden van een evenwicht. Er moet ruimte worden geboden aan initiatieven die onderlinge betrokkenheid versterken. Het is belangrijk dat mensen elkaar kunnen ontmoeten. Alleen als mensen elkaar kennen en vertrouwen, is onderlinge hulp mogelijk. Tegelijkertijd blijft toegankelijke en kwalitatief goede professionele zorg onmisbaar.

De RvO ondersteunt de minister van VWS in het stimuleren van de zorgzame samenleving. Tegelijkertijd roept de RvO de overheid op om te blijven investeren in de zorg en in zorgprofessionals, en te zorgen voor een duidelijker en eenvoudiger wettelijk en financieel kader.

Waarschuwing

De RvO waarschuwt voor te hoge verwachtingen van de zorgzame samenleving. Dat leidt tot overbelasting van mantelzorgers en buurtgenoten of tot het wegvallen van noodzakelijke professionele zorg. Alleen door de balans te bewaken tussen hulp uit de samenleving en professionele zorg, kunnen we bouwen aan een samenleving waarin ouderen zowel op elkaar als op goede zorg kunnen rekenen.

Het volledige advies is terug te lezen op de website van de Raad van Ouderen:

[Adviezen \(beteroud.nl\)](http://adviezen.beteroud.nl)

[Noot voor de redactie (niet voor publicatie)]

Voor meer informatie kunt u contact op nemen met Jita Hoogerduijn, lid Raad van Ouderen, telefoon 06 80088026 e-mail jita.hoogerduijn@gmail.com]